

HAVET 2015/2016

Pressmeddelande 2016-05-23

Ny rapport om tillståndet i havet: Nya stora förluster av ålgräs trots minskad övergödning

I morgon lanseras Havet 2015/2016, på Havs- och vattenforum i Göteborg. Rapporten ger den mest aktuella beskrivningen av miljösituationen i våra svenska havsområden.

Undersökningar som forskare från Havsmiljöinstitutet och Göteborgs universitet gjort visar att nya stora förluster av ålgräs skett i södra Bohuslän innanför Marstrand. Där har 80 procent av återstående ålgräsängar eller 290 hektar försvunnit under de senaste tio åren.

Redan år 2000 visade undersökningar att mer än 60 procent av ålgräset i Bohuslän har försvunnit sedan 1980-talet. Forskarna uppskattar att ca 12 500 hektar ålgräs försvunnit, vilket motsvarar en yta nästan lika stor som Tjörn. Förlusterna av ålgräs är kopplat till en ökad utbredning av fintrådiga algmattor som skuggar och kväver ålgräset.

– De fintrådiga algerna gynnas av ökade näringshalter i vattnet, och övergödning har ansetts vara huvudorsaken till förlusterna. Sedan 1990-talet har dock belastning av näringsämnen till Västerhavet minskat och vattenkvaliteten förbättrats, men förekomsten av algmattor är fortfarande mycket stor, säger Per Moksnes, miljöanalytiker vid Havsmiljöinstitutet och forskare vid institutionen för marina vetenskaper, Göteborgs universitet.

Överfiske annan orsak till förlust av ålgräs

Ett ökande antal studier visar att även överfiske av torsk och andra stora rovfiskar bidrar till dessa vegetationsförändringar, genom att förändra näringsvävarna i de svenska kustekosystemen. När stora rovfiskar försvinner ökar de små rovfiskarna som i sin tur äter upp små kräftdjur. De små kräftdjuren äter normalt fintrådiga alger och kontrollerar därmed tillväxten av fintrådiga algmattor. Eftersom ålgräset är en viktig uppväxtmiljö för torsken skapas en ond cirkel: Förlust av ålgräs ger färre torsk, fler små rovfiskar, färre små kräftdjur, och ökande utbredning av algmattor som kväver ålgräset som är torskens uppväxtmiljö.

HAVET 2015/2016

Pressmeddelande 2016-05-23

Ålgräsängar motverkar klimatförändringar

Ålgräsängar, som är en typ av sjögräs, fyller många viktiga roller i vår natur och förser människan med flera olika ekosystemtjänster. Bland annat fungerar de som naturliga kolsänkor och minskar därmed klimatförändringar. De är mer effektiva än miljöer på land när det gäller att binda koldioxid. Det finns alltså många skäl att stoppa den pågående förlusten av ålgräs.

Under 2016 startar ett åtgärdsprogram för ålgräs som innehåller förslag på hur den ökande exploateringen av ålgräsmiljöer längs västkusten till följd av till exempel småbåtshamnar och båtplatser kan minska. Vidare planeras storskalig restaurering av ålgräsängar där dykare ska plantera ålgrässkott för hand.

Åtgärdsprogrammet för bland annat ålgräs beslutades av Havs- och vattenmyndigheten 2015 och finns att läsa i rapporten "God havsmiljö 2020 del 4: Åtgärdsprogram för havsmiljön". Åtgärderna ska genomföras av myndigheter och kommuner med start 2016.

Havet 2015–2016 presenteras den 23 maj på Havs- och vattenforum i Göteborg. **Rapporten är gratis, och kan läsas, laddas ner eller beställas på www.havsmiljoinstitutet.se/havet2015-2016**

FÖR MER INFORMATION:

Havsmiljöinstitutet

Per-Olav Moksnes, Göteborgs universitet,
tel: 073-25 76 224
e-post: per.moksnes@havsmiljoinstitutet.se

Marie Svärd, redaktör, tel: 031-786 37 27
e-post: marie.svard@havsmiljoinstitutet.se

Havs- och vattenmyndigheten

Gunilla Ejdung, tel: 010-698 62 88, 072-23 95 505
e-post: gunilla.ejdung@havochovatten.se

Naturvårdsverket

Tove Lundeberg, tel: 010-698 16 11
e-post: tove.lundeberg@naturvardsverket.se

FAKTA OM HAVET 2015/2016

Rapporten Havet 2015/2016 samlar de senaste resultaten från miljöövervakning i samtliga svenska havsområden; Bottniska viken, Egentliga Östersjön och Västerhavet. Havsmiljöinstitutet tar fram en sammanfattande beskrivning av miljötilståndet och sammanställer rapporten. Havet 2015/2016 ges ut av Havsmiljöinstitutet i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket, som finansierar den nationella miljöövervakningen.

Rapporten kan laddas ned eller beställas kostnadsfritt på www.havsmiljoinstitutet.se, samt laddas ner på www.havochovatten.se och www.naturvardsverket.se